

The Hebrew University of Jerusalem

Syllabus

Education and Society - Selected Topics - 34879

Last update 02-11-2021

HU Credits: 2

Degree/Cycle: 2nd degree (Master)

Responsible Department: Education

Academic year: 0

Semester: 1st Semester

Teaching Languages: Hebrew

Campus: Mt. Scopus

Course/Module Coordinator: Prof. Julia Resnik

Coordinator Email: julia.resnik@mail.huji.ac.il

Coordinator Office Hours: appointment via mail

Teaching Staff:

Prof Julia Resnik

Course/Module description:

In this course we will deepen our understanding of main sociological theories – functionalism, conflict and interpretive approaches – based on the views of the founder fathers of sociology (Durkheim, Marx and Weber) and their followers (Parsons, Berenstein, Bourdieu and Foucault). Through them, we will deal with central topics of education and social inquiry: inequality, knowledge construction and education in the global era.

Course/Module aims:

The objective of this course is to develop a critical thinking regarding social inequality and the contribution of education to its reproduction.

Learning outcomes - On successful completion of this module, students should be able to:

- To identify the specific terminology of each of the classic theoretical approaches*
- To point to different approaches that deal with social inequality*
- To differentiate between various methodologies in sociology of education*
- To point to the way that educational knowledge is constructed and diffuse*
- To criticize educational policy in Israel*

Attendance requirements(%):

80% of the courses

Teaching arrangement and method of instruction: Frontal, powerpoints, discussion with the students, small groups discussions, group assignments

Course/Module Content:

A presentation of the founder fathers of sociology - Durkheim, Marx and Weber.

The Functionalist approach

and education : social, inequality, meritocracy and equality of opportunity

Statification, human capital, social capital

The conflictual approach and education an reproduction of social structure

The interpretative approach and the question of inequality in education

The neoinstitutional approach in education and the influence of international organizations

Neoliberal appraoch in education - a critical perspective

Science, statistics and measurement in education

Required Reading:

שבוע 1: הצגת הקורס ואבות מייסדים - דורקהיים, מרקס וובר
בשיעור זה נעבור על הסילבוס ועל התמות השונות שנדון במהלך הקורס. נציג את המשותף והשונה בין שלושת אבות המייסדים של הסוציולוגיה והקשר של התיאוריות שפתחו לנושא החינוך ולבסוף, נעמיק בתורתו הסוציולוגית חינוכית של דורקהיים

דורקהיים, אמיל (1989). "פדגוגיה וסוציולוגיה". בתוך: רינה שפירא ורחל ופלג (עורכות), הסוציולוגיה של החינוך, אסופת מאמרים. תל-אביב: עם עובד, עמ' 22-28 (באתר הקורס).

שבוע 2: דורקהיים וממשיכיו - הישגים השכלתיים וריבוד חברתי, הון אנושי, הון חברתי
בשיעור זה נעמיק במשמעות של ריבוד חברתי וההקשר החינוכי שלו מתוך גישה פונקציונלית.

פרסונס, טלקוט (1989). "כיתת בית ספר כמערכת חברתית: אחדים מתפקודיה בחברה האמריקאית. בתוך: רינה שפירא ורחל ופלג (עורכות), הסוציולוגיה של החינוך, אסופת מאמרים. תל-אביב: עם עובד, עמ' 495-514 (באתר הקורס).

טומין, מלווין, 1980. "כמה עקרונות של הריבוד החברתי - ניתוח ביקורתי.", עמ' 112-122 בתוך ליסק משה (עורך), סוגיות בסוציולוגיה - מבנה וריבוד חברתי. תל אביב: עם עובד. (באתר הקורס)

Walters, D. (2004). The relationship between postsecondary education and skill: Comparing credentialism with human capital theory. Canadian Journal of Higher Education, 34(2), 97-124. (only: Functionalism and Human Capital Theory pp. 99-101).

<http://www.canlitsubmit.ca/index.php/cjhe/article/view/183458>

מצגת: מושג הון אנושי בעבר ובעידן הגלובלי

קריאת רשות

Emile Durkheim, 1973 (edited by Everett K. Wilson) *The influence of the school environment. Moral Education A Study in the theory and application of the sociology of education*. London: The Free Press. pp. 223-236 (הקורס באתר) (230-236 'עמ בעיקר)

שבוע 3 : גישת הקונפליקט - מרקס

בשיעור זה נעמיק בתורתו של מרקס ונתייחס להתפתחויות של התיאוריה המרקסיסטית בחינוך בעיקר לתרומת מערכת החינוך להנצחת הפער המעמדי בחברה

מרקס ואנגלס- המניפסט הקומוניסטי (תרגום באתר הקורס).

Anyon, Jean 1981 *Schools as Agencies of Social Legitimation*. *International Journal of Political Education*, 4: 195-218. (only 204-214).

שבוע 4: גישת הקונפליקט - מרקס

Bowles, Samuel and Gintis, Herbert (1988). "The correspondence principle" In Mike Cole (ed.) *Bowles and Gintis Revisited*. London: The Palmer Press, Pp. 2-4. (באתר הקורס)

יונה, יוסי ויצחק ספורטא (2001). החינוך הקדם-מקצועי ויצירת מעמד הפועלים בישראל. בתוך: חנן חבר, יהודה שנהב ופנינה מוצפי-הלר (עורכים), *מזרחים בישראל. תל אביב: הקיבוץ המאוחד*, עמ' 68 - 104. (אתר הקורס)

שבוע 5: גישת הקונפליקט - וובר

נעמיק בתורה הביקורתית של וובר, במושג של קבוצות סטטוס וחשיבותה וגישה הפרשנית למחקר.

Brown, D. K. (2001). *The social sources of educational credentialism: Status cultures, labor markets, and organizations*. *Sociology of Education*, 19-34. (only :Weber's Sociology of Education pp. 20-22).

בר-חיים, א. ושביט, י. 2018 *התרחבות ההשכלה הגבוהה, שוויון כלכלי ושוויון הזדמנויות*. מגמות נ"ג, 1 : 101-124.

מצגת: גישת הקונפליקט וובר

קריאת רשות :

Weber, Max. 1958. *Class, status, party* In: *Essays in Sociology*. Ed. Guenther Roth and Claus Wittich. Berkeley: University of California Press pp. 180-195.

שבוע 6: וובר וממשיכיו - חברה מסמיכה Credentialism

Walters, D. (2004). *The relationship between postsecondary education and skill*:

Comparing credentialism with human capital theory. *Canadian Journal of Higher Education*, 34(2), 97-124. (only : Credentialism pp. 101-105)

Brown, P., & Souto-Otero, M. (2018). The end of the credential society? An analysis of the relationship between education and the labour market using big data. *Journal of Education Policy*, 1-24.

קריאת רשות :

יוגב, אברהם 1992 השכלה, משכל ורכישת סטטוס: היבטים עדתיים בהתפתחותה של ישראל כחברה משמיכה. בתוך: יוגב, אברהם (עורך) התפשטות ההשכלה בישראל. תל-אביב: אוניברסיטת תל-אביב, בית הספר לחינוך, היחידה לסוציולוגיה של החינוך והקהילה והוצאת מסד .

שבוע 7: הגישה המבנית בחינוך -תורת השעתוק

נעמיק בתורת השעתוק המעמדי על בסיס תפיסתו של בורדייה וברנשטיין, נשווה בין שתי התפיסות ונישם אותם על המקרה של החינוך הישראלי בשנות ה 1950.

בורדייה, פייר 2005 שאלות בסוציולוגיה. הוצאת רסלינג עמודים 11-15.

בורדייה: הביטוס ותיאוריית השדה. סוגיות מפתח בתאוריית המדיה, האוניברסיטה הפתוחה, עמ' 212-216.

Rosen, Harold 1974 *Language and class: a critical look at the theories of Basil Bernstein*. *The Urban review*: vol:7 iss:2 pg:97-114 (only pages 99-100)

Nicola Ingram (2009) *Working-class boys, educational success and the misrecognition of working-class culture*, *British Journal of Sociology of Education*, 30:4, 421-434. To link to this article: <http://dx.doi.org/10.1080/01425690902954604>

מצגת: ברנשטיין ובורדייה

קריאת רשות:

בורדייה פייר המרחב החברתי והיווצרית הקבוצות. תיאוריה וביקורת 89-38. עמ' 235-239

שבוע 8: גישה איכותנית בחינוך

בשיעור זה נתייחס להבדל בין שיטות מחקר כמותיות לשיטות מחקר איכותניות.

צבר-בן-יהושע, נעמה 2001 אתנוגרפיה בחינוך. בתוך: צבר-בן-יהושע, נעמה (עורכת) מסורות וזרמים במחקר איכותי. עמודים: 101-131.

מצגת: מחקר איכותני

קריאת רשות:

Becker, Howard (1952). "Social-Class Variations in the Teacher-Pupil Relationship", *Journal of Educational Sociology*. Vol. 25, No. 8: 451-465.)FindIt@HUJI Full Text(.

Emirbayer, M., & Mische, A. (1998). What is agency? *American journal of sociology*, 103(4), 962-1023.

שבוע 9: גישה איכותנית בחינוך ופרשנית ביקורתית
נציג חוקרים ביקורתיים המבססים את ההסברים שלהם על אי שוויון בחינוך מתוך גישות פרשניות על בסיס מחקר איכותני.
מזרחי, נסים, גודמן, יהודה ופנינגר, יריב 2013 הם 'פריקים' ואנחנו 'ערסים': שלילתם של אתניות ומעמד בתפיסת תהליכי הסללה בבתי ספר בישראל. בתוך: פרקטיקה של הבדל בשדה החינוך בישראל: מבט מלמטה. עורכים: יוסי יונה, נסים מזרחי ויריב פנינגר. מכון ון ליר בירושלים, הוצאת הקיבוץ המיוחד עמ' 83-106.

קריאת רשות:
Larsson, S (2009) A pluralist view of generalization in qualitative studies. *International Journal of Research & Method in Education*, Vol. 32, Issue 1, pp. 25 - 38.
Mehan, Hugh, 1992. "Understanding inequality in schools: The contribution of interpretive studies." *Sociology of Education*, Vol. 65(1):1-20.(FindIt@HUJI Full Text(.

שבוע 10: ארגונים בינלאומיים וגישה ניא-מוסדית
נציג את הגישה הניא-מוסדית והאופן שהיא מסבירה את הדמיון בין מערכות חינוך בעולם ואת ההשפעה הגוברת של ארגונים הבינלאומיים בקביעת מדיניות חינוכית. כמו כן, נתייחס לגישה הניאמוסדית החדשה.

Benavot, Aaron (1997) "Institutional approach to the Study of Education," Pp. 340-345 in
Lawrence Saha (ed.) *International Encyclopedia of the Sociology of Education*.
Oxford, UK: Elsevier
Science.
McNeely, Connie 1995 "Prescribing national education policies: The role of international organizations," *Comparative Education Review* 39 (4): 483-507.
)FindIt@HUJI Full Text(.

קריאת רשות:

Ramirez, F. O., Schofer, E., & Meyer, J. W. (2018). *International Tests, National Assessments, and Educational Development (1970-2012)*. *Comparative Education Review*, 62(3), 344-364 (mainly 344-350 and 356-358).
Draelants, H., & Maroy, C. (2007). *Institutional change and public policy. Knowledge and Policy in Education and Health Sectors. Literature Review.(on new institutionalism)*.

שבוע 11: ארגונים בינלאומיים בגישה ביקורתית
נבחן בראייה ביקורתית את המבחנים הלאומיים ובינלאומיים השונים (מיצ"ב, PISA).

Zapp, M. (2019). Empowerment for individual agency: an analysis of international organizations' curriculum recommendations. *Globalisation, Societies and Education*, 1-30.

Feniger, Y., & Atia, M. (2018). Rethinking cause and effect: Analyzing economic growth and PISA scores over a period of 15 years. In *World Yearbook of Education 2019* (pp. 96-110). Routledge.

קריאת רשות:

זהר, ענת 2013 ציונים זה לא הכל – לקראת שיקומו של השיח הפדגוגי. ספריית פועלים. עמודים 46-70. (באתר הקורס)

Morgan, Clara 2011 Constructing the OECD programme for international student assessment. In: MA Pereyra, HG Kotthoff, R Cowen (eds) - *Pisa Under Examination. Changing knowledge, changing tests and changing schools*. Rotterdam: Sense Publisher, pp. 47-60 (הקורס באתר).

שבוע 12: הקשר ידע/כוח (פוקו) והדרך השלישית בסוציולוגיה של החינוך
בפרק זה נדון בתורתו של פוקו ונבחן את יישום תפיסתו בניתוח של מודלים ניאוליברליים השולטים היום במערכות חינוך רבות בעולם.
יונה, יוסי (2013 לא פורסם) ניאוליברליזם: הרגולציה של הרגולציה בתוך: פרקטיקה של הבדל בשדה החינוך בישראל: מבט מלמטה בתוך: יוסי יונה (עורך) רגולציה בחינוך: משילות מבוססת במערכת כאוטית. ירושלים: מכון ון ליר, עמודים 2-28. לקרוא בעיקר החלק על פוקו ומשילות עמ' 11-16 (אתר הקורס)

Peters, M., Marshall, James and Fitzsimons, Patrick 2000 "Managerialism and educational policy in a global context: Foucault, Neoliberalism, and the doctrine of self-mangement." In: Burbules, Nicholas C. and Torres, Carlos A (eds.) *Globalization and education Critical perspectives*. Routledge, London, New York, pp. 109-132 (אתר הקורס).

Popkewitz, T. S. PISA Numbers, standardizing conduct, and the alchemy of school subjects. In Pereyra, M. A., Kotthoff, H. G., & Cowen, R. (2011). *In PISA Under Examination*, Brill Sense (pp. 18-30).

מצגת פופקביץ

שבוע 13 : פוסט-קולוניאליות, הצטלבות וחינוך

שנהב י. וחבר, ח. 2002 המבט הפוסט-קולוניאלי. תיאוריה וביקורת 20, עמ' 9-22.

Ball, S. J., Rollock, N., Vincent, C., & Gillborn, D. (2013). Social mix, schooling and intersectionality: Identity and risk for Black middle class families. *Research Papers in Education*, 28(3), 265-288.

שיעור 14 התפתחות החינוך הניאו-ליברלי בישראל

נדון בהתפתחות ההיסטורית של הגישה הניאוליברלית בחינוך בארה"ב ובישראל.

רסניק, ג'וליה (תש"ע) גלובליזציה של החינוך והבניית שיח ניהולי בישראל. אלפיים, 34, עמודים 110-82. (אתר הקורס)

פינסון, ה. 2013 שיח ניאוליברלי ופרקטיקות ריבוד בית ספריות בבית ספר ערבי: שליטה או -העצמה? בתוך: י' יונה, נ' מזרחי וי' פניגר (עורכים) פרקטיקות של הבדל בחינוך. בני ברק: הוצאת הקיבוץ המאוחד. עמ' 224-201
<https://www.kotar.co.il/KotarApp/Viewer.aspx?nBookID&eq;100347035#3.7906.6.default>

Hursh, David (2005): *The growth of high-stakes testing in the USA: accountability, markets and the decline in educational equality*, *British Educational Research Journal*, 31:5, 605-622. To link to this article:
<http://dx.doi.org/10.1080/01411920500240767>

Ravitch, Diane 2016 *When Public Goes Private, as Trump Wants: What Happens?* *The New York Review of Books*. DECEMBER 8, 2016 ISSUE

אחרית דבר : אלטרנטיביות חינוכיות בעידן הגלובלי
נציג התפתחויות שונות בחינוך בעשרות השנים האחרונות ונעמיק במודל החינוכי בפינלנד כאלטרנטיבה למודלים ניאוליברליים שהתפתחו במדינות רבות בעולם.

Niemi, Hanneli 2012 *The societal factors contributing to education and schooling in Finland*. In: Niemi, Hannele, Toom Auli and Kallioniemi, Arto (eds.) *Miracle of education : Principles and practices of teaching and learning Finnish schools*. Rotterdam: Sense Publishers, pp. 19-38.

Additional Reading Material:

Harker, R. and May, S. A. 1993. "Code and Habitus - comparing the accounts of Bernstein and Bourdieu", *British Journal of Sociology of Education*, Vol. 14:169-178. FindIt@HUJI Full Text(.)

Apple, Michael 1987 *Producing inequality*. *Educational Studies*, 18,2 :196-220. (FindIt@HUJI Full Text)

Education and the Commercial Mindset by Samuel E. Abrams, Harvard University Press. *School Choice: The End of Public Education?* by Mercedes K. Schneider Teachers College Press.

Phillip Brown (1999) *Globalisation and the Political Economy of High Skills*, *Journal of Education and Work*, 12:3, 233-251.
<http://dx.doi.org/10.1080/1363908990120302>

Hursh, David. 2001 *Neoliberalism and the control of teachers, students, and*

learning: The rise of standards, standardization, and accountability. Cultural logic, vol: 4 iss:1 pg:4-8.)(FindIt@HUJI Full Text(.

אלמוג-ברקת, גרניט ועינבר, דן 2010 של מי אתה ילד? פתיחת אזורי רישום בירושלים. בתוך: איכילוב, אורית (עורכת) הפרטה ומסחור בחינוך הציבורי בישראל. הוצאת רמות, אוניברסיטת תל אביב, עמודים 111-144 (באתר הקורס).

Hursh, David. 2005 Neo-liberalism, Markets and Accountability: transforming education and undermining democracy in the United States and England . Policy Futures in Education, Volume 3, Number 1, pp. 3-15.(FindIt@HUJI Full Text(

Verger, A., Prieto, M., Pagès, M., & Villamor, P. (2018). Common standards, different stakes: A comparative and multi-scalar analysis of accountability reforms in the Spanish education context. European Educational Research Journal, 1474904118785556.

Larsson, S (2009) A pluralist view of generalization in qualitative studies. International Journal of Research & Method in Education, Vol. 32, Issue 1, pp. 25 - 38.

McNeely, Connie 1995

"Prescribing national education policies: The role of international organizations," Comparative Education Review 39 (4): 483-507.)(FindIt@HUJI Full Text(.

. פרסונס, טלקוט (1989). "כיתת בית ספר כמערכת חברתית : אחדים מתפקודיה בחברה האמריקאית. בתוך: רינה שפירא ורחל ופלג (עורכות), הסוציולוגיה של החינוך, אסופת מאמרים. תל-אביב: עם עובד, עמ' 495-514 (באתר הקורס).
יונה, יוסי ויצחק ספורטא (2001). החינוך הקדם-מקצועי ויצירת מעמד הפועלים בישראל. בתוך: חנן חבר, יהודה שנהב ופנינה מוצפי-הלר (עורכים), מזרחים בישראל. תל אביב: הקיבוץ המאוחד, עמ' 68 - 104. (אתר הקורס)

Diane Reay (2004): 'It's all becoming a habitus': beyond the habitual use of habitus in educational research, British Journal of Sociology of Education, 25:4, 431-444. <http://dx.doi.org/10.1080/0142569042000236934>
Harker, R. and May, S. A. 1993. "Code and Habitus - comparing the accounts of Bernstein and Bourdieu, British Journal of Sociology of Education, Vol. 14:169-178.)(FindIt@HUJI Full Text(.

Wayne W. Au (2008) Devising inequality: a Bernsteinian analysis of high-stakes

testing and social reproduction in education, *British Journal of Sociology of Education*, 29:6,639-651. DOI: 10.1080/01425690802423312

פנינגר, יריב 2010 האם מבחני המיצ"ב טובים או רעים למערכת החינוך שלנו? הד החינוך גליון 4, עמודים 22-27 (כולל המאמר של פישבין איילת, באתר הקורס)

Ravitch, Diane 2016 *When Public Goes Private, as Trump Wants: What Happens?* The New York Review of Books. DECEMBER 8, 2016 ISSUE
Education and the Commercial Mindset by Samuel E. Abrams, Harvard University Press. *School Choice: The End of Public Education?* by Mercedes K. Schneider Teachers College Press.

Phillip Brown (1999) *Globalisation and the Political Economy of High Skills*, *Journal of Education and Work*, 12:3, 233-251.
<http://dx.doi.org/10.1080/1363908990120302>

אלמוג-ברקת, גרניט ועינבר, דן 2010 של מי אתה ילד? פתיחת אזורי רישום בירושלים. בתוך: איכילוב, אורית (עורכת) הפרטה ומסחור בחינוך הציבורי בישראל. הוצאת רמות, אוניברסיטת תל אביב, עמודים 111-144 (באתר הקורס).

Hursh, David. 2005 *Neo-liberalism, Markets and Accountability: transforming education and undermining democracy in the United States and England*. *Policy Futures in Education*, Volume 3, Number 1, pp. 3-15.(FindIt@HUJI Full Text(

Apple, Michael 1987 *Producing inequality*. *Educational Studies*, 18,2 :196-220.
(FindIt@HUJI Full Text)

Education and the Commercial Mindset by Samuel E. Abrams, Harvard University Press. *School Choice: The End of Public Education?* by Mercedes K. Schneider Teachers College Press.

Phillip Brown (1999) *Globalisation and the Political Economy of High Skills*, *Journal of Education and Work*, 12:3, 233-251.
<http://dx.doi.org/10.1080/1363908990120302>

Hursh, David. 2001 *Neoliberalism and the control of teachers, students, and learning: The rise of standards, standardization, and accountability*. *Cultural logic*, vol: 4 iss:1 pg:4-8. .(FindIt@HUJI Full Text(

אלמוג-ברקת, גרניט ועינבר, דן 2010 של מי אתה ילד? פתיחת אזורי רישום בירושלים. בתוך: איכילוב, אורית (עורכת) הפרטה ומסחור בחינוך הציבורי בישראל. הוצאת רמות, אוניברסיטת תל אביב, עמודים 111-144 (באתר הקורס).

Hursh, David. 2005 *Neo-liberalism, Markets and Accountability: transforming education and undermining democracy in the United States and England*. *Policy Futures in Education*, Volume 3, Number 1, pp. 3-15.(FindIt@HUJI Full Text(

Verger, A., Prieto, M., Pagès, M., & Villamor, P. (2018). *Common standards, different stakes: A comparative and multi-scalar analysis of accountability reforms in the Spanish education context*. *European Educational Research Journal*,

1474904118785556.

Yariv Feniger, Idit Livneh & Abraham Yogev (2012) *Globalisation and the politics of international tests: the case of Israel*, *Comparative Education*, 48:3, 323-335, DOI: 10.1080/03050068.2011.622539

Zapp, M. (2018). *Beyond Large-Scale Achievement Testing–The ‘Psychological Turn’ in International Organizations’ Work on Educational Assessment*. In *Cross-nationally comparative, evidence-based educational policymaking and reform* (pp. 161-195). Emerald Publishing Limited.

Diane Reay (2004): ‘It's all becoming a habitus’: beyond the habitual use of habitus in educational research, *British Journal of Sociology of Education*, 25:4, 431-444. <http://dx.doi.org/10.1080/0142569042000236934>

Harker, R. and May, S. A. 1993. "Code and Habitus - comparing the accounts of Bernstein and Bourdieu, *British Journal of Sociology of Education*, Vol. 14:169-178.)FindIt@HUJI Full Text(.

Popkewitz, T. S. (2014). *Numbers, Standardizing Conduct, Making Differences: The Impracticality of PISA in School Change*.

Antoni Verger, Lluís Parcerisa & Clara Fontdevila (2018): *The growth and spread of large-scale assessments and test-based accountabilities: a political sociology of global education reforms*, *Educational Review*

To link to this article: <https://doi.org/10.1080/00131911.2019.1522045>

Wayne W. Au (2008) *Devising inequality: a Bernsteinian analysis of high-stakes testing and social reproduction in education*, *British Journal of Sociology of Education*, 29:6,639-651. DOI: 10.1080/01425690802423312

Rizvi, F., Lingard, B., & Lavia, J. (2006). *Postcolonialism and education: Negotiating a contested terrain*. *Pedagogy, Culture & Society*, 14(3), 249-262.

Course/Module evaluation:

End of year written/oral examination 60 %

Presentation 0 %

Participation in Tutorials 10 %

Project work 0 %

Assignments 30 %

Reports 0 %

Research project 0 %

Quizzes 0 %

Other 0 %

Additional information:

Date of home exam 21-23 February 2022